

**Анализ на данните, получени от системата за бързо
предупреждение за храни и фуражи (RASFF)
за месец март 2019 г.**

Общият брой нотификации за месец март 2019 г. е **364**. Сигналите в категория храни са най-много – **331**, за фуражите – **25**, а за материалите в контакт с храни – **8** (фиг. 1).

Фиг. 1 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по групи: храни, фуражи и материали в контакт с храни.

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ НОТИФИКАЦИИ – 107 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 20 нотификации: наличие на неразрешените субстанции **силденафил** и **тадалафил** в хранителни добавки от Обединеното кралство (3) и от Малайзия; **пиролизидинови алкалоиди** в жълт кантарион от Холандия (2), от Обединеното кралство и от Испания; наличие на неразрешената нова хранителна съставка **екстракт от кората на йохимбе** с неизвестен произход; **високи нива на кофеин и синефрин** и наличие на

неразрешената нова хранителна съставка екстракт от кората на йохимбе в хранителни добавки от САЩ; наличие на неразрешената субстанция хлорат в хранителни добавки от Испания; високи нива на монаколин К във ферментирал червен ориз от Финландия; наличие на опасната съставка хавайска роза (*Argyreia nervosa*) в хранителна добавка от Холандия; недеklarирани фъстъци (на етикета е отбелязано „без алергени“, когато е налично фъстъчено масло) в хранителна добавка от Холандия; следи от мляко в хранителна добавка с неизвестен произход; наличие на неразрешената субстанция 1,3-диметилбутиламин (пог DMAA), 2-амино-6-метилхептан (DMHA), хигенамин и хорденин в хранителна добавка с неизвестен произход; полициклични ароматни въглеводороди в прополис на прах от Китай; наличие на неразрешените субстанции N-десметил сибутрамин в добавки за отслабване (чай, паста и капсули) от България; наличие на неразрешената субстанция тетраhydroканобинол (THC) и наличие на неразрешената нова хранителна съставка канабидиол (CBD) в коноп на прах от Холандия и наличие на неразрешената субстанция тадалафил в хранителна добавка от Малайзия.

Плодове и зеленчуци – 13 нотификации: охратоксин А в соеви парчета от Индия и стафиди от Словакия; наличие на неразрешената субстанция алдрин и наличие на забранената субстанция диелдрин в орехи от Южна Африка; хранителен взрив причинен от *Salmonella enterica ser. Agbeni* и *Salmonella enterica ser. Gamaba* в микс от сушени плодове и кокос от Италия; стъклени фрагменти в замразени черни боровинки от Сърбия; наличие на неразрешения оцветител Родамин В в Кюрдистански кисели краставички от Сирия; наличие на татул (*Datura stramonium L*) в замразен зелен боб от Франция; наличие на тиабендазол и флониамид в картофи от Франция; норовирус в замразено френско грозде от Полша; високи нива на йод в сушени водорасли от Китай; недеklarиран сулфит в сладки картофи от Китай; недеklarиран сулфит (не е отбелязан на етикета) в сушени плодове от Китай и наличие на неразрешената субстанция ометоат в ананас от Коста Рика.

Мляко и млечни продукти – 10 нотификации: шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в сирене от сурово мляко от Франция (3) и в Crottin de Chavignol (вид козе сирене) от Франция; чуждо тяло (метал) в меко

сирене от Франция; ентеропатогенни *Escherichia coli* в сирене камембер от Франция; *Salmonella enterica ser. anatum* в мляко на прах от Полша; **недекларирана млечна съставка в сос базиран на йогурт, неправилно етикетирани като хумус от Гърция; метални фрагменти (+/- 0.2 mm дебели, 20-30 mm дълги, +/- 5 mm широки) в моцарела от Австрия и чужди тела (малки, бели пластмасови частици и дървени трески) в грана падано сирене от Италия.**

Месо и месни продукти (различно от птиче месо) – 9
нотификации: шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в отчасти охладено, отчасти замразено говеждо месо от Белгия, в агнешко месо от Холандия и в пържола тартар от Полша; *Salmonella* в замразено месо за скара от Германия, в чоризо от Португалия и в охладени колбаси от Полша; *Listeria monocytogenes* в охладен пастет от Белгия, в пържола от черен ангус тартар от Обединеното кралство и **наличие на целина** в охладено печено говеждо месо от Полша.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 7 нотификации: *Salmonella* в замразен пилешки кебап от Белгия (2); *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в охладени пилешки бутчета от Полша, в замразени патешки крака от Полша и в охладени пилешки гърди също от Полша; и *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в охладени пилешки обрезки от Франция и **олово** в замразени гърди от фазан от Белгия.

Риба и рибни продукти – 6 нотификации: **живак** в замразена риба меч от Виетнам и от Испания; **отравяне с цигуатера по подозрение, че е предизвикано от риба уаху (*Acanthocybium solandri*)** от Виетнам; **бензо(а)пирен и полициклични ароматни въглеводороди** в риба цаца в растително масло от Латвия; *Listeria monocytogenes* в охладена и пушена съомга и пьстърва от Естония и **недекларирани яйца и соя** в рибни кюфтета от Испания.

Ядки, продукти от ядки и семена – 6 нотификации: **афлатоксини** във фъстъци от Никарагуа и шамфъстък от Италия; **охратоксин А** в печен шамфъстък от Германия; **недекларирани фъстъци** в микс от ядки от Холандия; **пластмасов фрагмент (8-9 mm)** в тиквени семки от Китай и **недеклариран сусам**, в семена от чиа и в слънчогледови семки от Швеция.

Други хранителни продукти/смесени – 6 нотификации: чуждо тяло (острие с дължина 8 см) в буркан съдържащ червени боровинки от Дания; следи от фъстък в замразено чесново пюре от Китай; **недеклариран сусам** в моркови и хумус от Гърция; **недекларирана пшеница (само етикетирани като "галета")** в маслинова паста от Италия; **недеклариран сулфит** в артишок на скара в слънчогледово масло от Италия; *Salmonella enterica ser. Kentucky* в замразен пуешки и телешки кебап от Полша.

Зърнени и тестени изделия – 5 нотификации: **високи нива на морфин** в хляб с маково семе от Франция; **недекларирана млечна съставка** в шоколадово брауни от Обединеното кралство; **афлатоксини** в кафяв ориз с неизвестен произход; **недекларирана соя** в замразени шоколадови кифли, погрешно опаковани като кроасани от Франция и **недекларирани сусам и глютен и непълно етикетирани (липса на алергени)** в захар на бучки от Холандия.

Билки и подправки – 5 нотификации: **вирилизидинови алкалоиди** смлян жълт кантарион от Холандия (2) и в жълт кантарион от САЩ; **наличие на фъстъци** в счукан кимион от Индия и **полициклични ароматни въглеводороди** в сушен копър от Узбекистан.

Готови ястия и закуски – 4 нотификации: **недекларирана пшеница и глютен** в охладен бами горенг (вид индонезийско ястие) от Холандия; **недекларирана риба** в охладена пилешка салата от Холандия; **млечна съставка** в грилован чипс от Белгия и **високи нива на акриламид** в картофен чипс от Франция.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 2 нотификации: **недекларирана целина** в кафе с вкус на шоколад от Испания и **високо съдържание на *Senna alexandrina* Mill** в билков чай за отслабване от Тайланд.

Яйца и яйчни продукти – 2 нотификации: *Listeria monocytogenes* в замразен омлет от Германия и **недекларирана млечна съставка** в замразен омлет, **неправилно етикетирани като омлет с билки** от Франция.

Фуражни суровини – 2 нотификации: **високо ниво на витамин D** в пълноценна храна за кучета от Германия и **твърде високо съдържание на семена от амброзия (*Ambrosia spp.*)** в жълто просо от Франция.

Материали в контакт с храни – 2 нотификации: миграция на циклични олигомери от полиамидни опаковки от Франция и миграция на формалдехид от бамбукови купи от Китай.

Супи, сосове и подправки – 2 нотификации: стъклени фрагменти в тандори Маринована паста от Обединеното кралство и **недекларирана целина** в сос от Холандия.

Алкохолни напитки – 1 нотификация: **недеклариран глютен** (пшеница и овес) в бира от Обединеното кралство.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 1 нотификация: високи нива на *Escherichia coli* в живи миди от Испания.

Сладкарски изделия – 1 нотификация: наличие на **неразрешената субстанция тетраhydroканабиол (THC)** и **неразрешена нова хранителна съставка канабидиол (CBD)** в дъвки от САЩ.

Мазнини и масла – 1 нотификация: **бензо(а)пирен** и **полициклични ароматни въглеводороди** в рафинирано рапично масло от Естония.

Сладоледи и десерти – 1 нотификация: **недекларирана млечна съставка** в маршмелоу с глазура от шоколад от Германия.

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: *Salmonella enterica* ser. *Brandenburg* и *Salmonella enterica* ser. *Idikan* и високи нива на *Enterobacteriaceae* в кучешки играчки за дъвчене от Холандия.

През месец март 2019 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната държава е Франция с 15 нотификации, следвана от Холандия с 13 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НЕДОПУСНАТ ВНОС - 125 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Ядки, продукти от ядки и семена – 47 нотификации: *Salmonella* в сусам от Судан (15), от Нигерия (3), от Индия (2) и от Уганда; **афлатоксини** във фъстъци от Аржентина (4), от Китай (4), Египет (4), от Индия, в бадеми от САЩ (3), в лешници от Грузия и Азербайджан, в шамфъстък от САЩ, от Иран и в бразилски ядки от Бразилия; *Salmonella enterica* ser. *Montevideo* в сусам от Индия; **липса на здравен сертификат** за бланширани фъстъци от

Аржентина; *Salmonella enterica ser. Derby* в сусам също от Индия и голям брой бактериални клетки и високо ниво на колиформи в тиквени семки от Китай.

Плодове и зеленчуци – 20 нотификации: развала на чушки от Египет (2); охратоксин А в стафиди от Турция (2); есвенвалерат в портокали от Турция (2); чушки от Египет, заразени с плесени (2); високи нива на сулфит в сушени кайсии от Узбекистан и от Турция; кадмий в сушени гъби от Китай; хлорпирифос, пропиконазол и хлорталонил и наличие на неразрешените субстанции хексаконазол, хлорфенапир, хлорфлуазурон и трициклазол в замразено чили от Виетнам; наличие на неразрешената субстанция карбофуран в чили от Индия; ипроваликарб и наличие на неразрешената субстанция диафентиурон в зелени люти чушки от Пакистан; фолпет, бупрофезин, циперметрин, тиофанат-метил и ламбда-цихалотрин и наличие на неразрешената субстанция динотефуран в зелен чай от Китай; афлатоксини в сушени смокини от Турция; наличие на неразрешената субстанция перметрин в чили от Индия; тебуконазол и наличие на неразрешените субстанции карбофуран и хлорфенапир в зелени люти чушки от Пакистан; оксамил в краставици от Сърбия и диметоат и наличие на неразрешените субстанции метаамидофос, ацефат, етион и ометоат в чушки от Индия.

Билки и подправки – 14 нотификации: *Salmonella* в черен пипер от Бразилия (3), в семена от кимион от Сирия; *Salmonella enterica ser. Glostrup* в черен пипер от Бразилия; *Salmonella enterica ser. Minnesota* в черен пипер от Бразилия; *Salmonella enterica ser. Morehead* в черен пипер от Бразилия; *Salmonella enterica ser. Senftenberg* в черен пипер от Бразилия; *Salmonella enterica ser. Rubislaw* в черен пипер от Бразилия; *Salmonella enterica ser. Poona* в черен пипер от Бразилия; афлатоксини в индийско орехче от Индонезия; *Salmonella enterica ser. Oranienburg* в черен пипер от Бразилия; *Bacillus cereus* и високо ниво на бактериално замърсяване на цял черен пипер от Бразилия и липса на здравен сертификат на индийско орехче от Индонезия.

Фуражни суровини – 8 нотификации: афлатоксини във фъстъци от Аржентина (2); *Salmonella enterica ser. Haelsingborg* в рибно брашно от САЩ; *Salmonella enterica ser. Teitelkebir* в рибно брашно от САЩ; *Salmonella*

enterica ser. Münster и *Salmonella enterica ser. Tennessee* в рапично брашно от Русия; *Salmonella* и високо ниво на *Enterobacteriaceae* в рибно брашно от Мароко; наличие на ДНК от преживни животни в екструдиран рибен фураж от Израел и *Salmonella* в рибно брашно от Мавритания.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 8 нотификации: наличие на забранената субстанция хлорамфеникол в свински черва от Китай (3); наличие на забранената субстанция нитрофуран в свински черва от Китай (2); наличие на забранените субстанции хлорамфеникол и нитрофуран в свински черва от Китай (2) и подути капачки (в резултат на образуване на газове) в охладено говеждо месо от Бразилия.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 8 нотификации: *Salmonella* в замразени пуешки гърди от Чили (3), в замразени пилешки гърди от Бразилия (2), *Salmonella enterica ser. Agona* в замразени пуешки гърди от Чили (2) и влошен температурен контрол на замразено пиле от Бразилия.

Зърнени и тестени изделия – 7 нотификации: афлатоксини в ориз басмати от Пакистан (2); неразрешен генетично модифициран ориз от Китай (2); тиаметоксам и наличие на неразрешените субстанции метамидофос, ацефат и трициклазол в ориз басмати от Индия; наличие на неразрешената субстанция трициклазол в ориз басмати от Индия и липса на сертифициран аналитичен доклад за оризова торта от Китай.

Материали в контакт с храни – 4 нотификации: миграция на формалдехид от меламинови кухненски прибори от Китай и миграция на манган и високо ниво на обща миграция от цедки от неръждаема стомана от Китай.

Други хранителни продукти/смесени – 3 нотификации: наличие на забранената субстанция хлорамфеникол в свински черва от Китай (2) и високо ниво на мед в морска сол от Русия.

Риба и рибни продукти – 2 нотификации: влошен температурен контрол на замразена риба хек от Нова Зеландия и от Канада.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 1 нотификация: развала и влошена миризма на замразено месо от миди от Чили.

Главоноги и продукти от тях – 1 нотификация: наличие на неразрешената субстанция E 316 - натриев ериторбат, и неправилен

здравен сертификат (не съпада с етикет за нето количество и вид) за замразен октопод от Индонезия.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 1 нотификация: наличие на неразрешената субстанция антраквинон в зелен чай от Китай.

Безалкохолни напитки – 1 нотификация: наличие на неразрешената субстанция Е 385 - калциев динатриев етилен диамин тетра ацетат (CDEDТА), в безалкохолна напитка от Китай.

През месец март 2019 г. при нотификациите за недопустим внос най-често нотифицираната държава е Китай с 25 нотификации, следвана от Бразилия с 16 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НАСОЧВАНЕ НА ВНИМАНИЕТО – 80 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 13 нотификации: наличие на неразрешената субстанция монокротофос в моринга от Индия и в корнишони също от Индия; наличие на неразрешената субстанция метаамидофос в манго от Южна Африка; сушени смокини от Турция, заразени с ларви на насекоми; високи нива на радиоактивност в гъби от Украйна; подути капачки (образуване на газове) в консервиран доматиен сос от Испания; охратоксин А в стафиди от Пакистан; високи нива на сулфит в стафиди от Чили; недеklarиран оцветител Е 127 – еритрозин в консервирани репички от Египет; *Listeria monocytogenes* в замразена сладка царевица от Турция; фенамифос в краставици от Албания; хлорпирифос в нарове от Индия; минерално масло в стафиди от Иран.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 12 нотификации: 2,4-динитрофенол (DNP) предлаган онлайн (5); наличие на неразрешените нови хранителни съставки *Epimedium sagittatum*, *Cnidium monnieri*, тонгкат али (*Eurycoma longifolia*) и екстракт от кората на йохимбе в хранителна добавка от САЩ (2); наличие на неразрешените субстанции йохимбин и N-ацетил тирозин в хранителна добавка от САЩ; наличие на неразрешената субстанция 5-хидрокситриптофан (5-НТР) и наличие на неразрешените нови хранителни съставки *Hoodia gordonii* и екстракт от кората на йохимбе в хранителна добавка от САЩ; наличие на

неразрешената субстанция **силденафил** в хранителна добавка на капсули от Малайзия; **наличие на неразрешената субстанция магнезий в метална форма (частици)** в хранителна добавка от САЩ; **наличие на неразрешените нови хранителни съставки *Cnidium monnieri* и екстракт от кората на йохимбе и твърде висок прием на цинк** от хранителна добавка от САЩ.

Риба и рибни продукти – 11 нотификации: **живак** в охладена риба меч от Франция (2) и от Испания; *Listeria monocytogenes* в охладени филета от риба треска от Дания; **опаразитяване с *Anisakis simplex*** на охладена риба монах от Франция; **наличие на кадмий и живак** в замразени филета от марлин от Виетнам; *Vibrio cholerae* и *Vibrio parahaemolyticus* в замразени скариди също от Виетнам; **хистамин** в охладена скумрия от Франция и в замразена риба тон от Малдивските острови; **влошен температурен контрол и влошена проследяемост** за цяла охладена риба меч от Испания и Португалия; **високи нива на Е 452 – полифосфати** в замразени филета от риба треска от Китай.

Ядки, продукти от ядки и семена – 11 нотификации: **афлатоксини** във фъстъци от САЩ (6), от Аржентина и от Китай; в семки от диня от Турция (2) и в лешници от Турция.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 9 нотификации: *Salmonella* в охладено пилешко месо от Словакия (2) и в смяно пуешко месо от Австрия; *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в охладено пилешко месо от Полша, в замразено пилешко месо от Полша и в замразени пилешки трупове също от Полша; *Salmonella enterica ser. Infantis* в охладени пилешки гърди от Полша и в охладен бройлер също от Полша и **стъклени фрагменти** в охладени пилешки филета от Холандия.

Готови ястия и закуски – 5 нотификации: **недекларирана млечна съставка** в охладени пилешки китайски продукти за вкъщи от Обединеното кралство; **недекларирана млечна съставка и соя** в пакетирани снаксове от Малайзия; **недекларирани глутен, сусамово масло, соя и горчица** в юфка с говеждо и соев сос **неправилно пакетирани като юфка със скариди и къри** от Холандия; **недеклариран орех** в макдос (вид зеленчуково ястие) от Египет.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 4 нотификации: *Salmonella* и *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в охладено смяно месо от Дания; свински продукти от Китай, предлагани онлайн; шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в охладено говеждо месо от Полша и липса на здравна марка върху охладени агнешки трупове от Румъния.

Билки и подправки – 3 нотификации: пирилизидинови алкалоиди в изсушено орегано от Турция; недеклаирана пшеница в микс от подправки за хамбургери от Турция и *Salmonella* в черен пипер от Бразилия.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 2 нотификации: *Salmonella* в живи миди от Холандия и високи нива на *Escherichia coli* в живи миди от Испания.

Материали в контакт с храни – 2 нотификации: миграция на първични ароматни амини от кухненски прибори от Китай (2).

Главоноги и продукти от тях – 1 нотификация: кадмий в замразен калмар от Китай.

Сладкарски изделия – 1 нотификация: недеклаиран фъстъци, млечна съставка, соя и пшеница в шоколадови бонбони от Полша.

Мазнини и масла – 1 нотификация: бензо(а)пирен в рафинирано слънчогледово олио от Украйна.

Фуражни суровини – 1 нотификация: *Salmonella enterica ser. Oranienburg* и *Salmonella enterica ser. Telelkebir* в рибно брашно от САЩ.

Сладоледи и десерти – 1 нотификация: метални фрагменти в различни сладоледи от Германия.

Мляко и млечни продукти – 1 нотификация: шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в сирене от сурово мляко от Франция.

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: високи нива на *Enterobacteriaceae* в кучешки играчки за дъвчене от Китай.

Супи, сосове и подправки – 1 нотификация: високи нива на аеробни микроорганизми в паста от Барбадос.

През месец март 2019 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицирана е САЩ с 13 нотификации, следвана от Полша и Китай с по 8 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ – 52 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 7 нотификации: наличие на неразрешената субстанция канабидиол в маслени капки от Швейцария (2), от Германия, от Чехия и с неизвестен произход; неразрешено пускане на пазара на екстракт от корен на валериана (*Valeriana officinalis*) от САЩ и високи нива на витамин В6 във витамин В комплекс от Обединеното кралство.

Фуражни суровини – 7 нотификации: *Salmonella enterica* ser. *Liverpool* в слънчогледово къспе за фураж от Турция; *Salmonella enterica* ser. *Typhimurium* в рапично къспе от Румъния; *Salmonella enterica* ser. *Jerusalem*, *Salmonella enterica* ser. *Livingstone* и *Salmonella enterica* ser. *Poona* в соево къспе от Италия; *Salmonella* в соево къспе от Китай; *Salmonella enterica* ser. *Tennessee* в пресовано соево къспе от Холандия; остатъци от опаковки (хартия / картон и пластмаса: 0.28%) в хляб от Белгия; *Salmonella enterica* ser. *Mbandaka* в соево брашно от Холандия.

Риба и рибни продукти – 5 нотификации: опаразитяване с *Anisakis* на охладена риба монах от Франция (2) и на охладена скумрия от Ирландия; *Listeria monocytogenes* в замразена пушена съомга от Естония и опаразитяване с *Pseudoterranova* в охладена риба монах от Франция.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 5 нотификации: неправилна термична обработка на замразени и приготвени пилешки пръчици от Германия; *Salmonella enterica* ser. *Kottbus* в замразени патешки крака от Унгария; *Salmonella enterica* ser. *Give* в замразени патешки крака от Унгария; *Salmonella enterica* ser. *Typhimurium* в замразени гъши гърди от Полша и *Salmonella enterica* ser. *Thompson* в замразено цяло пиле без пилешки дреболии от Украйна.

Зърнени и тестени изделия – 4 нотификации: охратоксин А в ръжено брашно от Полша и от Германия; миграция на минерално масло от опаковка на ориз басмати от Индия и *Salmonella* в смесена хлебна смес от Холандия.

Плодове и зеленчуци – 4 нотификации: сушени сливи от Чили, заразени с ларви на насекоми; мъртва мишка в консервиран черен боб от

Италия; **развала** на консервирани корнишони от Германия и **наличие на неразрешената субстанция фентоат** в портокали от Египет.

Готови ястия и закуски – 4 нотификации: плодов коктейл с круша, киви и авокадо от Франция, **заразен с плесени**; плодов коктейл с ягоди, грозде и банан от Франция, **заразен с плесени**; плодов коктейл с праскови, маракуя и ванилия от Франция, **заразен с плесени** и **опит за нелегален внос** на консервирани сготвени и осолени патешки яйца от Китай.

Храни за домашни любимци – 3 нотификации: *Salmonella enterica ser. Derby*, *Salmonella enterica ser. Dublin* и *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в храна за домашни любимци от Германия; **високи нива на Enterobacteriaceae** в смес от изсушени зърна и червеи за диви птици от Белгия и *Salmonella enterica ser. Leeuwarden* в лоени топци от **България**.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 2 нотификации: **високи нива на акриламид** във вакуум пакетирано кафе от Финландия и **наличие на неразрешената субстанция антраквинон** в черен чай от Мароко.

Мазнини и масла – 2 нотификации: **наличие на неразрешения оцветител Судан 4** в палмово масло от Гана (2).

Фуражни добавки – 2 нотификации: **наличие на неразрешената фуражна добавка канабидиол** в кучешка паста от Австрия и **диоксиноподобни полихлорбифенили** в меден сулфат от Тайван.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 2 нотификации: **влошено проследяване (потенциално подправяне на паспорти)** на коне от Обединеното кралство и Ирландия, **заклани** в Германия и *Salmonella* в говежди обрезки от Холандия.

Супи, сосове и подправки – 2 нотификации: **неправилна термична обработка** на сос болонезе направен от млади пилета от Франция и **неразрешено облъчване** на готова говежда супа от Филипините.

Сладкарски изделия – 1 нотификация: **наличие на забранената субстанция ром етер** в сладки с вкус на череша от Испания.

Билки и подправки – 1 нотификация: **непълно етикетирание (алергена горчица не е отразен в списъка със съставките)** в микс от подправки от Обединеното кралство.

Натурална минерална вода – 1 нотификация: влошени органолептични характеристики (вкус на алкохол) на минерална вода от Франция.

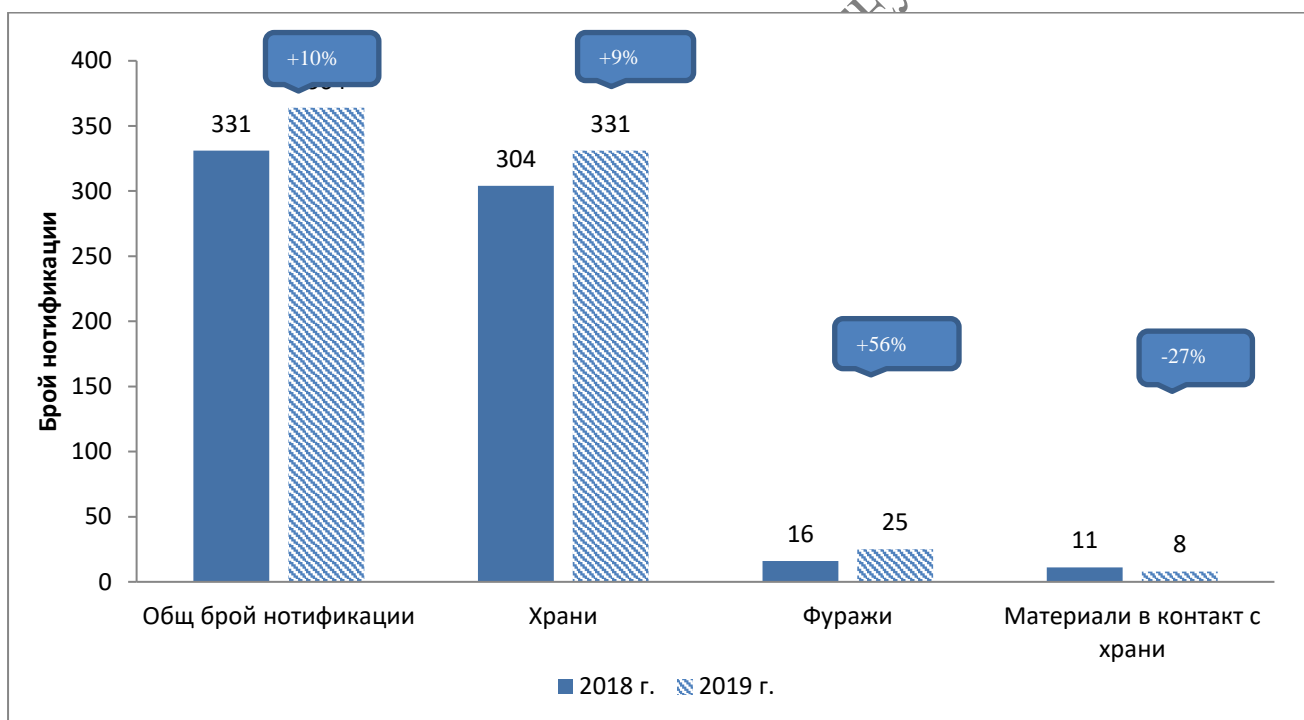
През месец март 2019 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната държава е Франция със 7 нотификации, следвана от Германия с 5 нотификации.

ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА ПО ХРАНИТЕЛНАТА ВЕРИГА

АНАЛИЗ НА ТЕНДЕНЦИИТЕ

Направена е съпоставка на **броя** нотификации спрямо същия период през предходната година общо и по групи за **м. март 2018 г.** и **м. март 2019 г.** На *фиг. 2* са представени общия брой нотификации и брой нотификации по групи продукти – храни, фуражи, материали в контакт с храни. **Запазва се тенденцията** най-много нотификации да са докладвани в групата на храните. Наблюдава се **повишение** при общия брой нотификации с 10%, при храните с 9% и при фуражите с 56%. **Понижение** се наблюдава при материалите в контакт с храни с 27%.

За месец март се наблюдава ясна тенденция на повишение при общия брой нотификации, храните и фуражите. Изключения правят материалите в контакт с храни където се наблюдава спад.

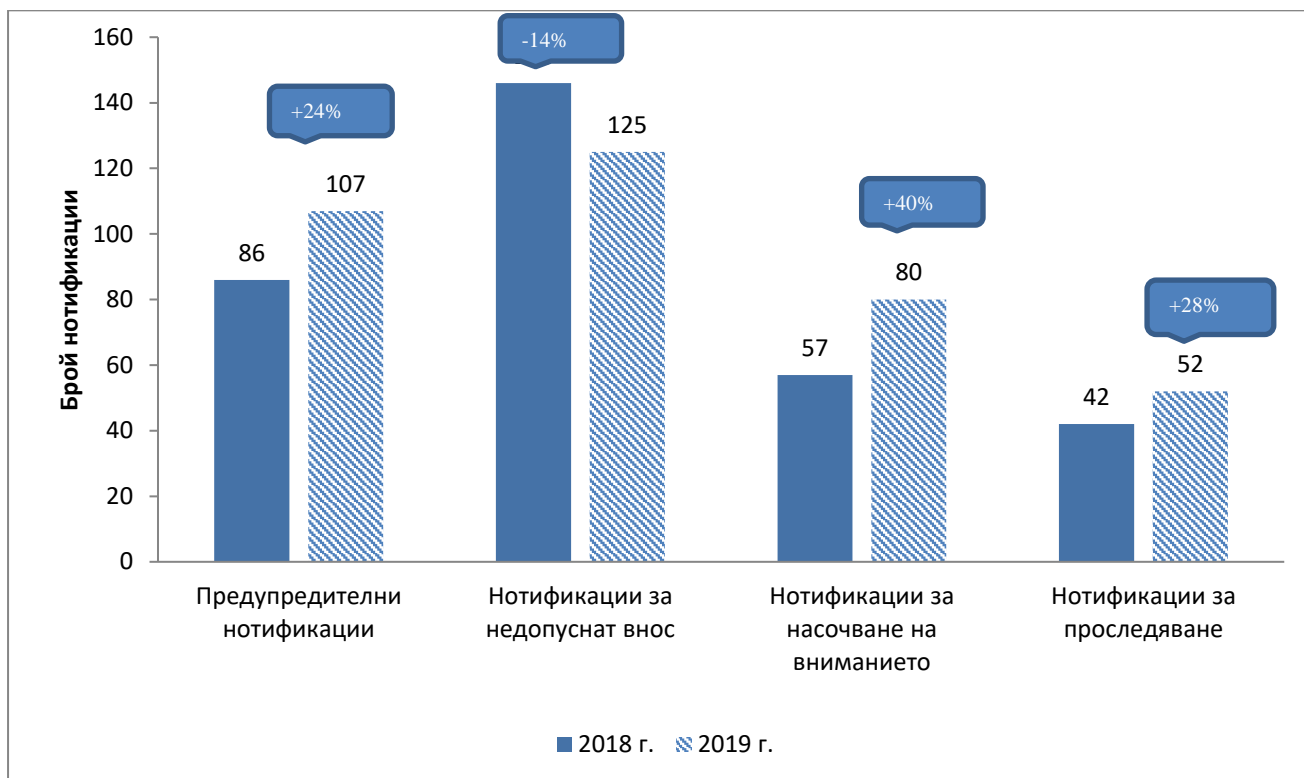

Фиг. 2. Разпределение на общия брой нотификации и броя нотификации за храни, фуражи и материали в контакт с храни за м. март 2018 г. и м. март 2019 г.

На *фиг. 3* е представено разпределението на нотификациите по **ВИД**. **Повишение** се наблюдава при предупредителните нотификации с 24%, при нотификациите за насочване на вниманието с 40% и при нотификациите за проследяване с 28%. **Спад** се наблюдава при нотификациите за недопуснат внос с 14%.

За месец март 2019 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при предупредителните нотификации, нотификациите за насочване на

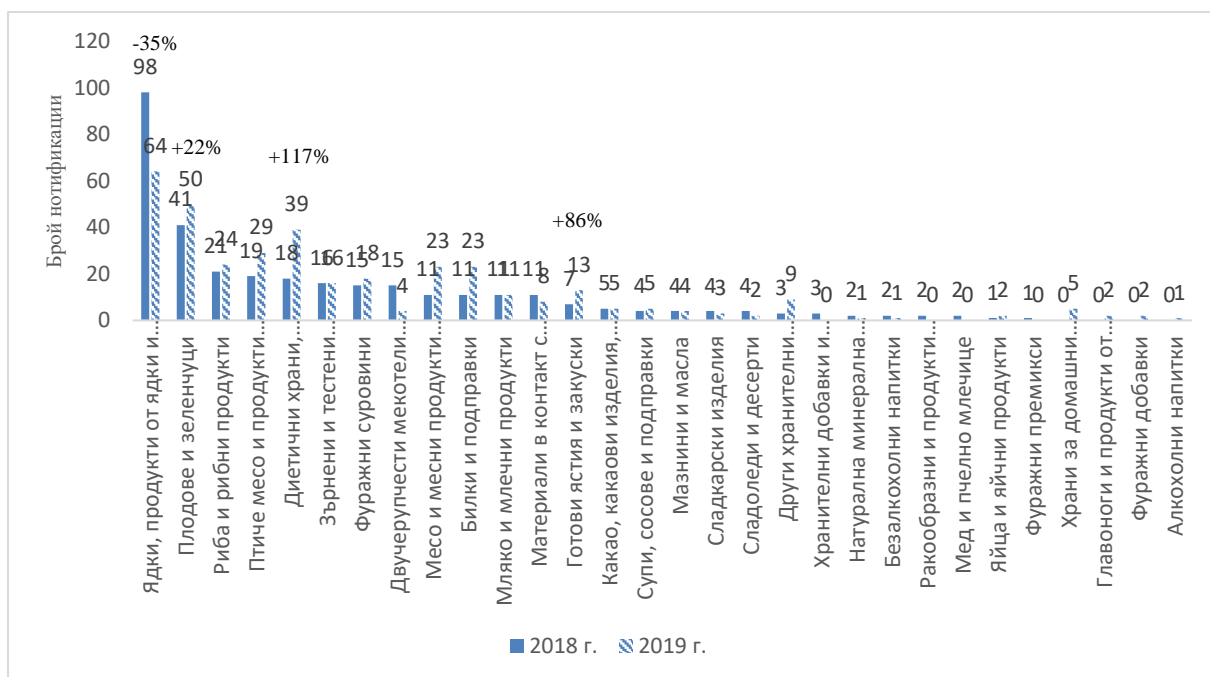
вниманието и при нотификациите за проследяване. Спад се наблюдава само при нотификациите за недопуснат внос.

Фиг. 3. Разпределение на броя нотификации по вид

На *фиг. 4* са съпоставени данните за месец **март 2018 г.** и **март 2019 г.** според **категориите** продукти. Наблюдава се **повишение** при следните категории продукти: „Плодове и зеленчуци“ с 22%; при „Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни“ със 117% и при „Готови ястия и закуски“ с 86%. **Спад** се наблюдава само при „Ядки, продукти от ядки и семена“ с 35%.

ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА

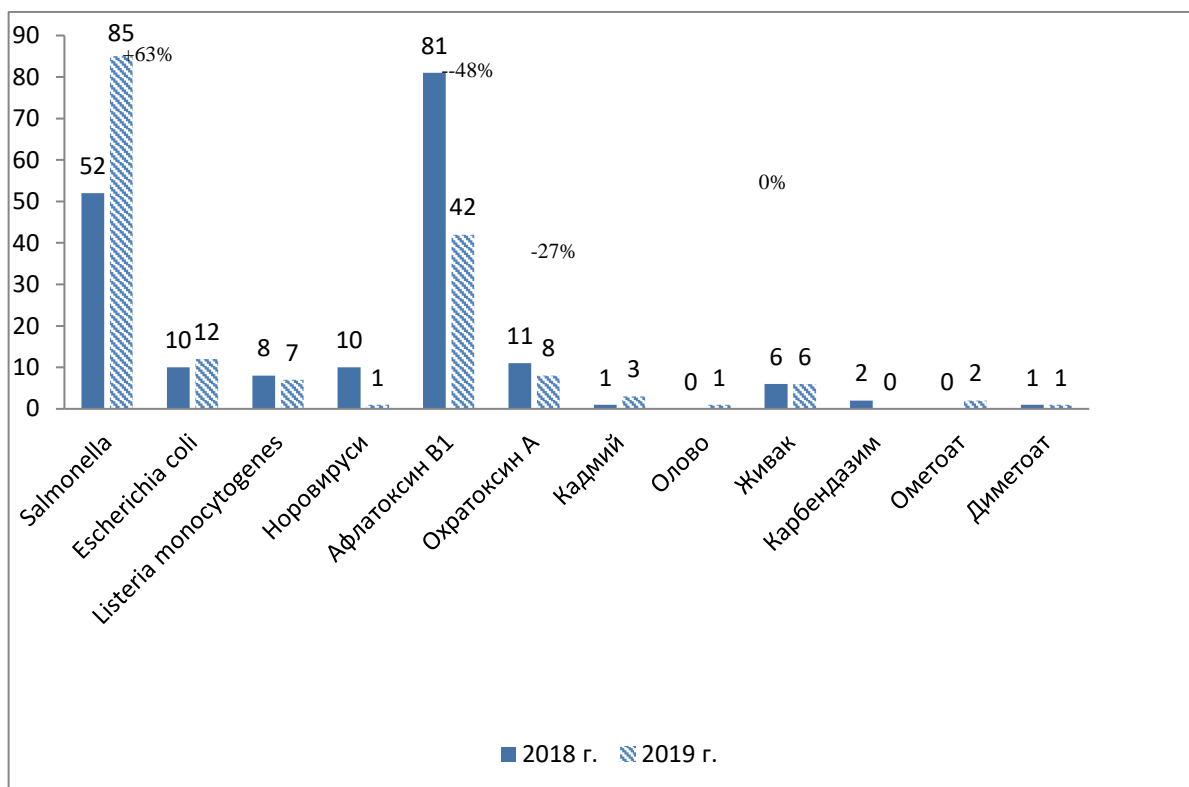

Фиг. 4 Разпределение на броя нотификации по категории хранителни продукти

След съпоставка на данните за месеците март 2018 г. и март 2019 г., може да се направи извод, че има ясна тенденция на повишение при следните категории продукти: плодове и зеленчуци, диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни и при готовите ястия и закуски. Като изключение се наблюдава спад при ядките.

На фиг. 5 са показани някои от основните причини за нотифициране на храните и фуражите за месец март 2018 г. и март 2019 г. При патогенните микроорганизми се наблюдава както повишение като при *Salmonella* достига 63% така и понижение при норовирусите с 90%. При микотоксините се наблюдава спад като при афлатоксин В1 достига 48% и при охратоксин А с 27%. При тежките метали има слабо повишение с изключение на живака където няма промяна с предходната година. Пестицидите запазват ниски нива.

Фиг. 5 Разпределение на броя нотификации по причини

От обобщените данни за месеците март 2018 г. и март 2019 г. може да се направи извод, че има тенденция на повишение при микотоксините, и при част от патогенните микроорганизми. При тях се наблюдава и повишение при Salmonella. При тежките метали се наблюдава слабо повишение, докато при пестицидите се запазват ниски нива.

ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА ПО АЗ

Приложение

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи:

Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание:

Регламент (ЕС) No 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 година за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратки с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда.

3.3. Нотификации за проследяване – не изискват бърза реакция.

3.4. Нотификации за насочване на вниманието – предоставят информация за контролните органи.

Горепосочената информация ще бъде публикувана на електронната страница на ЦОРХВ <http://corhv.government.bg/>

Изготвил:

Д-р Бранимир Канакидис

младши експерт в Дирекция КРОКЦ

30.04.2019 г.

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136
<http://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg
тел. 02/4273056